

Gazi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi 3 Aralık Dünya Engelliler Günü – Erişilebilirlik Değerlendirme Çalıştayı Raporu

GİRİŞ

3 Aralık Dünya Engelliler Günü kapsamında, fakültemiz fiziki mekanlarının erişilebilirlik standartlarına göre uygunluğunu değerlendirmek amacıyla bir çalıştay gerçekleştirilmiştir. Çalıştay sürecinde, ‘‘Engelliler için Evrensel Standartlar Kılavuzu’’, ‘‘Yerel Yönetimler için Ulaşılabilirlik Temel Bilgiler Teknik El kitabı’’na göre fakültemizin uygunluğu gözden geçirilmiş, erişilebilirlik sorunları yerinde incelenmiş ve çözüm önerileri tartışılmıştır.

Bu rapor, yapılan gözlemleri, tespit edilen problemleri ve kontrol/doğrulama listelerine ilişkin değerlendirmeleri kapsamaktadır.

Tespit Edilen Problemler

İç Mekân

1. Aydınlatma

- Mekân genelinde yeterli, yönlendirmeyi destekleyen bir aydınlatma planı bulunmamaktadır.
- Acil durum, yönlendirme ve çıkış güzergâhlarında gerekli aydınlatma sürekliliği sağlanamamaktadır.

2. İki Duyu Yoluyla Bilgilendirme

- Görme ve işitme engelliler için işitsel–görsel bilgilendirme uygulanmamaktadır.
- Hissedilebilir yüzeyler, kabartmalı yönlendirmeler ve sesli uyarı sistemleri eksiktir.

3. Amfiler

- Amfi düzenleri tekerlekli sandalye kullanıcılarının güvenli ve konforlu kullanımına uygun değildir.
- Basamaklarda kontrast işaretleme bulunmamakta, oturma düzeninde erişilebilir boş alanlar sağlanmamaktadır.

4. Engelli WC

- Engelli WC bulunmadığı tespit edilmiştir.
- Var olan WC’lerde destek barları, dönüş alanları ve erişilebilir armatürler yoktur.

5. Acil Durum Düzeni

- Acil durum planlarında engelliler için tahliye çözümleri yer almamaktadır.
- Tahliye sandalyeleri, yönlendirme işaretleri ve güvenli toplanma alanları eksiktir.

6. Asansörler

- Fakülte binamızda engelliler için tasarlanmış asansör bulunmamakta, ortak kullarındaki asansörler engelliler için yeterli ölçülerde değildir. Standart dışı asansörler kullanılmaktadır.

7. İşaretleme ve Bilgilendirme

- Kabartmalı işaretler, zemin şeritleri, uluslararası semboller ve hissedilebilir yüzeyler çoğu yerde yoktur.
- Görme engelliler için doğru yönlendirme sağlayan temas yüzeyleri kesintisiz değildir.
- Bina girişlerinde tekerlekli sandalye kullanıcıları için uygun genişlikler her noktada sağlanmamaktadır.
- Bina içi merdivenlerin yanında alternatif rampalı yol veya asansör bağlantısı bulunmayan bölümler mevcuttur.
- Muslukların kol tipi olması gereken noktalarda döner musluklar kullanılmaktadır.
- Kapı kolları ergonomik değildir.

Dış Mekân

1. Fakülte girişı ile derslikler arasında sürekli ve kesintisiz bir ulaşım omurgası bulunmamaktadır.
2. Görme engelliler için yönlendirici bir “hissedilebilir yüzey rotası” mevcut değildir.
3. Açık alan merdivenlerinde tekerlekli sandalyeler için boş durma/karar verme alanları yoktur.
4. Fakülte çevresinde erişilebilir otopark alanı bulunmamaktadır.
5. Ana giriş kapısında merdiven asansörü bulunmaktadır. Aynı zamanda bulunan rampanın eğimi standartlara uygun değildir.

Sonuç ve Öneriler

1. Kesintisiz Ulaşım Omurgası Oluşturulmalı

Tekerlekli sandalye ve görme engelli kullanıcılar için açık–kapalı tüm mekânlarda sürekli bir erişilebilir güzergâh sağlanmalıdır.

2. Hissedilebilir Yüzey ve İşaretleme Sistemi Kurulmalı

Rotalar, kabartmalı işaretler, kontrast renkler ve işitsel uyarılarla desteklenmelidir.

3. Engelli WC ve Asansörler Standartlara Uygun Hale Getirilmeli

Kapı genişlikleri, manevra alanı, donanım ve yönlendirme unsurları yeniden düzenlenmelidir.

4. Acil Durum Erişilebilirlik Planı Hazırlanmalı

Tahliye sandalyeleri, güvenli bekleme alanları ve acil durum yönlendirmeleri kurulmalıdır.

5. Amfi ve Derslik Düzenleri Revize Edilmeli

Boş sandalye alanları, kontrast işaretlemeler ve erişilebilir oturma düzenleri sağlanmalıdır.

6. Dış Mekân İyileştirmeleri Yapılmalı

Yaya yolları, rampalar, geçiş alanları ve engelli otoparkları yeniden tasarlanmalıdır.

HAZIRLAYANLAR

Şerife ALTUNDAĞ / Mimarlık Bölümü

Tuğçe ÇALIŞKAN / Mimarlık Bölümü

Buse ER / Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Müşerref Dilek HALİM / Endüstriyel Tasarım Bölümü

Feridenur YILDIRIM / Endüstriyel Tasarım Bölümü